

EGYSZERŰEN A SZÁJÜREGI SZŰRÉS RŐL

Komplex Népegészségügyi Szűrések
EFOP-1.8.1-VEKOP-15-2016-00001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A szájüreg rosszindulatú daganatai az egyik leggyakoribb megbetegedésnek számítanak hazánkban.

Ez a daganatos megbetegedés a nőket és a férfiakat egyaránt érintheti, leginkább 45 éves kor felett válik gyakorivá. A férfiak négyszer nagyobb kockázatnak vannak kitéve, mint a nők. Esetükben a szájüregi daganat a hatodik leggyakoribb daganatos halálok.

A szájüregi daganatok jelentős hányada viszonylag hosszú ideig fennálló, panaszt és tüneteket nem okozó rákmegelőző állapotból fejlődik ki.

A szájnyálkahártya vizsgálatát az alapellátásban vagy szakellátásban működő egészségügyi szolgáltatók (pl. fogorvos, háziorvos) végzik.

A fogorvosi vizsgálat alkalmával kérje a szűrővizsgálat elvégzését!

MELYEK A KOCKÁZATI TÉNYEZŐK?

Számos ok ismert, amelyek önmagukban, vagy más tényezőkkel együtt megnövelik a szájüregi daganatok keletkezésének valószínűségét.

HPV-fertőzés   dohányzás   alkoholfogyasztás

kábítószerfogyasztás

45 év feletti életkor

nem (férfiaknál gyakoribb)

rossz száj higiéné,
elhanyagolt fogazat

mozgó, rosszul
illeszkedő fogpótlások

elálló fogtömések, koronák

táplálkozási szokások

örökletes tényezők

immunológiai változások

rossz
szociális
helyzet

környezeti
tényezők
(napsugárzás)

orvosi/fogorvosi
ellenőrző vizsgálatok
elmulasztása

szájüreget érintő
traumás sérülések

Mínél korábban felismerik a betegséget, annál hamarabb kezdődhet meg a kezelés, ezzel a gyógyulás folyamata is.

HA AZ ALÁBBI TÜNETEKET TAPASZTALJA, KERESSE FEL HÁZIORVOSÁT, FOGORVOSÁT:

fűszeres, szénsavas ételek fogyasztásakor jelentkező fájdalom

nyugalomban vagy nyeléskor észlelt zsibbadás, fájdalom vagy szokatlan vérzés

nem csökkenő, hosszantartó, egyre fokozódó fülfájás

egy hónapon túli rekedtség

idegentest érzés a szájüregben vagy garatban

a bőrön meglévő elváltozások növekedése, sötét színűvé válása, kifehélyesedése

bőrön, torokban, szájüregben, az ajkak területén jelentkező duzzanat, nem gyógyuló seb

a nyakon tapintható, egyre növekvő fájdalomtalan csomó

fehér vagy piros folt a szájüregben

ÖN IS ELVÉGEZHETI A VIZSGÁLATOT!

A szájüregi elváltozások szemmel láthatóak és kézzel tapinthatók. Az önvizsgálatot gyorsan, fájdalommentesen otthonában elvégezheti. Ja-

vasoljuk, hogy a vizsgálatot havonta, kéthavonta egyszer végezze el.

**Az önvizsgálat során figyelje meg, hogy látható-e duzzanat, fehér vagy piros folt, fekély, hámló terület, színeltérés, vagy le-
törölhető fehér lepedék az orcán, nyálkahártyán, nyelven, száj-
padláson vagy a garaton. Érzékel fájdalmas, megnagyobb-
odott területeket a bőrön vagy a szájüregben?**

A vizsgálat csupán pár percet vesz igénybe, amelyhez mindössze fali tükörre, lámpára (vagy jó megvilágításra), valamint spatulára (pl. evő-eszköz nyele) lesz szüksége. Ha van kivehető fogpótlása, távolítsa el.

1.

Tekintse meg ajkát nyitott és zárt helyzetben. Figyelje meg ajka színét, felszínét. Fordítsa ki először az alsó, majd a felső ajkát. Tekintse meg ínyét is. Tapintsa át ajkait szájugtól szájugig.

2.

Fejét fordítsa jobbra és lámpafénynél vizsgálja meg a belső nyálkahártyát tapintással is. Ismételje meg a bal oldalon. Az orcákat eltartva figyelje meg a hátsó fogaknál az orca felőli ínyt.

3.

Nyújtsa ki a nyelvét és vizsgálja meg a nyelv hátát, majd a nyelv oldalsó felszínét. Emelje nyelvét a szájpadlásához. Tekintse meg a nyelvgyököt és a nyelv alsó felszínét. Figyelje meg a nyelve színét, méretét. Tapintsa át nyelvét.

4.

Emelje nyelvét a szájpadlásához, ezután gondosan tekintse át a szájfenéket és az íny nyelv felőli oldalát. Tapintsa át a szájfenéket.

5.

Hajtsa enyhén hátra fejét, nyelvét a spatulával enyhén szorítsa le és vizsgálja meg szájpadlását és az íny szájpad felőli oldalát. Tapintsa át a szájpadot.

6.

Hajtsa hátra fejét és tekintse meg a garatot. A vizsgálat kiegészítéseként tapintsa át a nyaki és az áll alatti nyirokcsomókat is.

FONTOS!

Nem biztos, hogy az önvizsgálat során felfedezett elváltozást rosszindulatú megbetegedés okozza. Előfordulhat, hogy valamilyen gyulladás, sérülés vagy egy rossz fog áll az elváltozás hátterében, de a pontos diagnózis érdekében javasoljuk, hogy forduljon házi orvosához, fogorvosához vagy dentálhigiénikusához.

További információért kérjük,
keressen bennünket az alábbi elérhetőségeken:

szures@nnk.gov.hu

szures.nnk.gov.hu

nemzetinepegeszsegugyikozpont

nepegeszsegugyikozpont